

Aan de gemeenteraad van de gemeente Het Hogeland

Postbus 26

9980 AA Uithuizen

Winsum 29 maart 2023

Geachte leden van de raad

Update Boogplein

Van de zijde van de gemeente is het oorverdovend stil rond het Boogplein. Naar aanleiding van vragen van de PvdA komt er binnen een paar weken eindelijk meer info over de invulling van winkels op het Boogplein. Het gaat dan specifiek daarover en niet over de appartementen aldus wethouder Dijkhuis. Het bleek ook dat er gesprekken hebben plaatsgevonden met partijen want dat was beter dan via brieven zo deelde de wethouder mee. Wij kunnen u melden dat we ondanks diverse verzoeken nog niet als gesprekspartner zijn uitgenodigd. Dat zouden we graag willen. Vandaar dat we via deze update u op de hoogte stellen van de laatste ontwikkelingen.

In het onderstaande gaan wij in op drie punten:

1. Het cultuurhistorisch belang van het jaagpad
2. Het rapport Actualisering Detailhandelsvisie 2015
3. De juridische stand van zaken

Ad 1. Het cultuurhistorisch belang van het jaagpad.

Voor ons staat het jaagpad symbool voor de grote cultuurhistorische waarde van ons beschermd dorpsgezicht: Immers, hier op déze plek, waar land- en waterweg elkaar kruisen, ligt de bakermat van Winsum. Op deze plaats is de ontwikkelingsgeschiedenis van de historische kern van Winsum in al zijn verschillende fasen nog goed herkenbaar en af te lezen! Dit jaagpad bij het Boogplein is in zijn huidige vorm het laatste authentieke restant van een ooit zeer belangrijke economische verkeersader op het Hogeland. Op de kaart van Beckeringh uit 1781 staat het jaagpad geheel getekend, van Groningen, via Onderdendam naar Winsum en verder naar Ulrum. Het was de Provincie die de jaagpaden reglementeerde en het beheer en onderhoud regelde. De trekschuit voer hier al vanaf 1660. In de aanwijzing tot beschermd dorpsgezicht wordt expliciet gewezen op die scheepvaart- en handelsfunctie en de betekenis daarvan voor Winsum. Daarom wordt het jaagpad expliciet genoemd. Het is aardig om te weten dat de Onstaborg in Sauwerd er ten tijde van de trekschuit nog stond. De gemeente nu, wil die verloren gegane borg en zijn geschiedenis met een grote financiële bijdrage "weer tot leven brengen". De huidige plannen van de gemeente om het nog bestaande authentieke jaagpad onherstelbaar te misvormen staan haaks op zo'n beleid.

Ad 2. Het rapport Actualisering Detailhandelsvisie 2015.

Dit rapport uit 2015, in opdracht van de gemeente opgesteld, is een goudmijn. Vooral als je met een open mind wilt terugkijken om te beoordelen of er destijds ook alternatieven waren voor de ontwikkeling van het Boogplein tot een boodschappencentrum met een grote publiekstrekker en een groot parkeerterrein. In dit rapport wordt het volgende alternatief beschreven: Het Boogplein als een echt dorpsplein met een gezellige en knusse uitstraling die past in de structuur en stijl van het dorp.

" Kies voor een gefaseerde ontwikkeling met kleine, unieke winkeltjes die passen bij het DNA van Winsum. Versterk het historisch karakter en sluit aan op die kleinschalige historische kern aan weerszijden van de Boog. Ontwikkel dat gefaseerd." aldus het rapport. Het rapport zegt verder "dat voor een grotere beleving en de ambitie voor een groter recreatief winkelaanbod een autoluw centrum nodig zou zijn". En er werd met zoveel woorden toen al geconstateerd dat een grote publiekstrekker (lees een supermarkt) niet realistisch is omdat het verzorgingsgebied van Winsum te klein is. Dat geldt ook voor een Action of een Hema. Bovendien is het Boogplein daarvoor eigenlijk te klein, aldus het rapport. Er was (en is!) dus een alternatief. De gemeente heeft anders besloten. De ondernemers pleiten nog steeds voor een publiekstrekker. Gelet op het aantal beschikbare m2 kan het alleen maar gaan om een XXX)(XS variant. Geen publiekstrekker dus.

Ad 3. De juridische stand van zaken

De Raad van State heeft met uitzondering van de winkels het bestemmingsplan Boogplein overeind gehouden. Van onze zijde is betoogd dat de gemeente te weinig onderzoek heeft gedaan naar de cultuurhistorische onderbouwing van het bestemmingsplan. De Raad van State heeft daar anders over geoordeeld, mede op grond van het feit dat ter zitting uw gemeenteraad heeft aangegeven dat er een algehele inventarisatie is gemaakt van cultuurhistorische en stedenbouwkundige aspecten en dat hiermee rekening is gehouden in het bestemmingsplan (rechtsoverweging 7.8). Deze inventarisatie, een document is opgevraagd, via de Wet Open Overheid, maar niet verstrekt (besluit college van B & W van 3 februari 2023). Nu volgt de bezwaarschriftenprocedure etc. De conclusie kan echter nu al worden getrokken, er is geen document "algehele inventarisatie".

De Raad van State heeft aangegeven dat de waarden van het beschermd dorpsgezicht vooral ook via de diverse vergunningsprocedures tot uitdrukking dienen te worden gebracht. Dat gebeurt naar ons idee onvoldoende. Wij lichten er een voorbeeld uit. De gemeente heeft op 12 september 2022 een vergunning verstrekt in verband met aanleg van de kade en de keerwanden. Op 11 januari 2023 vond een hoorzitting plaats voor de bezwarencommissie. Wij hadden aangegeven een motivering te missen. Op die hoorzitting deelde de gemeente mee dat de cultuurhistorische motivering ontbrak (was in de maak, druk, druk etc.). De vergadering is toen geschorst en heeft op een latere datum een vervolg gehad met een onvoldoende "achteraf" motivering. In die vergunning van 12 september stond overigens expliciet dat aan de bepalingen van het bestemmingsplan, nl. een cultuurhistorische onderbouwing was voldaan.

Wat betreft de appartementen heeft de gemeente overigens nog steeds geen uitsluitsel gegeven over wie dat gaat ontwikkelen. De gemeente heeft voor de zomervakantie 2022 een procedure gestart om daarover uiteindelijk een besluit te nemen. Deze procedure was nodig in verband met het zogeheten Didam arrest.

Tot zover onze update.

Wij nemen binnenkort contact met u op voor een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Contactpersoon voor Winsum nu nog mooier Winsum